

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра фізичної географії

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ

(назва дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва освітнього рівня)

спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Географія. Економіка

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус навчальної дисципліни «ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), за освітньою програмою «Географія. Економіка».

Розробник: Тарасюк Н.А., доцент кафедри фізичної географії, кандидат географічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри фізичної географії

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(Фесюк В. О.)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Денна форма навчання	Галузь знань: «01 Освіта / Педагогіка» Спеціальність: «014 Середня освіта (Географія)» Освітньо-професійна програма (спеціалізація): «Географія. Економіка» перший (бакалаврський) рівень освіти	Нормативна	
Кількість годин/кредитів <u>240/8</u>			
ІНДЗ: <u>немає</u>			
Мова навчання			
			Рік навчання – <u>3</u>
			Семестр – <u>5-6-й</u>
			Лекції – <u>72</u> год.
	Практичні (семинар.) – 68 год.		
	Самостійна робота – 84 год.		
	Консультації – 16 год.		
	Форма контролю: 5-й сем – залік; 6 сем.- <u>іспит</u>		
	українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Заочна форма навчання	Галузь знань: «01 Освіта / Педагогіка» Спеціальність: «014 Середня освіта (Географія)» Освітньо-професійна програма (спеціалізація): «Географія. Економіка» перший (бакалаврський) рівень освіти	Нормативна	
Кількість годин/кредитів <u>270/9</u>			
ІНДЗ: <u>немає</u>			
Мова навчання			
			Рік навчання – <u>3-4-й</u>
			Семестр – <u>6-7й</u>
			Лекції – <u>32</u> год.
	Практичні (семинар.) – 30 год.		
	Самостійна робота – 176 год.		
	Консультації – 32 год.		
	Форма контролю: 6-й сем.-залік; 7-й сем.- <u>іспит</u>		
	українська		

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Тарасюк Ніна Адамівна
Науковий ступінь	кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	доцент кафедри фізичної географії
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Тарасюк Ніна Адамівна
Телефон	+380955146803
e-mail	Tarasiuk.Nina@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожного вівторка о 13.25-14.45, аудиторія С-622
Дистанційний курс	http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=592

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Фізична географія материків і океанів» за структурою та змістом відповідає вимогам до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань «01 Освіта / Педагогіка»; спеціальності «014 Середня освіта. Географія»; освітньо-професійної програми «Середня освіта. Географія. Економіка».

Навчальна дисципліна «Фізична географія материків і океанів» як складова регіональної фізичної географії вивчає особливості прояву загальних фізико-географічних закономірностей в різних куточках планети як на суходолі так і в океані. Розглядає вплив глобальних природних процесів на формування сучасних природних умов регіонів та акваторій світу, дає оцінку сучасного стану природних систем в залежності від природних умов, формує загальне уявлення про природні умови і ресурси регіонів світу.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню нових знань про стан довкілля регіонів планети, системи наукових методів регіональних географічних досліджень для потреб практики природокористування, збереження та відтворення ландшафтного різноманіття планети.

Пререквізити

Студенти повинні мати загальні знання з географії та наук про Землю, володіти вмінням до логічного викладу матеріалу та абстрактного мислення, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, до математичної формалізації залежностей між географічними явищами та процесами.

Постреквізити

Даний курс є теоретико-практичним базисом для вивчення циклу економіко-географічних дисциплін. Набуті знання студентів, майбутніх освітян, формують і них навички практичного використання доступної інформації з метою характеристики, аналізу та оцінки природних явищ та процесів в різних регіонах планети. Дисципліна також акцентує увагу на обов'язкові глобальні та регіональні географічні аспекти для вивчення географії та природничих дисциплін у закладах загальної середньої освіти.

Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування знання про регіональні відмінності прояву загальних закономірностей просторової диференціації географічної оболонки, особливостей природи у межах окремих частин Світового океану, материків та фізико-географічних регіонів. Розуміння практичної цінності вивчення ландшафтного різноманіття планети для потреб практики природокористування та для вирішення завдань охорони природи.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: сформувати цілісне уявлення про загальні закономірності просторової диференціації географічної оболонки, вивчити особливості природи материків і океанів; сформувати наукове розуміння сучасної географічної картини світу, проаналізувати та дати оцінку прояву екологічних проблем в різних регіонах Землі. Підготувати фахівця-географа до роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів та в системі позашкільної природничої освіти.

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні:

знати: основні історичні етапи розвитку предметної області (**ПРН 1**); термінологію і номенклатуру, розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру географічної та економічної наук, закони і закономірності, різні погляди на проблемні питання сучасної географії й економіки (**ПРН 10**);

вміти: оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності (**ПРН 5**), володіти вміннями пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і

географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях (ПРН 12); уміти пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства (ПРН 13).

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання студенти набувають такі компетентності:

загальні компетентності:

- знання й розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного розвитку та навчання впродовж життя. (ЗК-2);
- здатність до письмової й усної комунікації державною мовою (ЗК-4);
- здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей (ЗК-8);
- здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах (ЗК-9).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти (ФК-1);
- здатність використовувати поняття, концепції, теорії географії й економіки для комплексної характеристики природних та соціально-економічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному) (ПК-1);
- здатність виконувати польові дослідження (природних, суспільних об'єктів і процесів), спроможність проводити педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати, застосовувати їх у професійній діяльності (ПК-6);
- здатність виконувати прийоми опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої із загальногеографічних та тематичних карт, представляти за картами комплексну географічну оцінку території, укладати картографічні твори з використанням сучасних інформаційних технологій (ПК-10).

Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Фахові компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бали
Змістовий модуль 1. Фізична географія Світового океану				
Тема 1. Вступ до фізичної географії світу.	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання рекомендованої літератури, інтернет-джерел	Р, ІРС	0,1
Тема 2. Природа Атлантичного океану	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картою	С, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання	ІРС, Р	0,5

		матеріалу		
Тема 3. Особливості природи Північного Льодовитого океану	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення Обговорення	ДС, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання джерел	ІРС, Р	0,5
Тема 4. Індійський океан	Лекція	Лекція-конференція	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення Обговорення	С, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання джерел	Р, Д	0,5
Тема 5. Тихий океан	Лекція	Проблемна лекція	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Проблемний виклад матеріалу Обговорення	С, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, Д	0,5
Тема 6. Екологічні проблеми акваторії Світового океану	Лекція	Проблемна лекція	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Обговорення, дискусія	С, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, Д	0,1
Кількість балів за змістовий модуль 1			Лекція	1,8
			Практичне заняття	2,5
			Самостійна робота	2,2
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 1				6,5
Змістовий модуль 2. Північні материки. Євразія				
Тема 1. Географічне положення материка, поділ на частини світу	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції,	0,3
	Практична заняття	Робота з картами, обговорення	РМГ, Д	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 2. Тектонічна будова та геологічна історія материка Євразія	Лекція	Лекція тематична	Робота на лекції,	0,3
	Практична заняття	Захист практичної роботи	РМГ, С	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС, Р	0,1
Тема 3. Рельєф Європи та сучасні геоморфологічні процеси	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,3

	Практична заняття	Захист практичної роботи	Робота з картою, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,8
Тема 4. Клімат і поверхневі води Європи	Лекція	Лекція-презентація	Д, робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з базами даних, пояснення, обговорення	РМГ, Д	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІНДЗ	0,8
Тема 5. Природна зональність та фізико-географічні відмінності Європи	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами	РМГ, Д	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 6. Палеогеографія та сучасний рельєф Азії	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картами	ДС, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,8
Тема 7. Клімати Азії та кліматичні ресурси	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картами, робота з базою даних	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання завдань	ІРС	0,1
Тема 8. Поверхневі води Азії	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Обговорення, дискусія	С, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання завдань	ІРС	0,8
Тема 9. Сучасні ландшафти та фізико-географічні відмінності регіонів Азії	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Дискусія	С, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання завдань	ІРС	0,1
Кількість балів за змістовий модуль	Лекція			2,7
	Практичне заняття			4,5

		Самостійна робота	3,7	
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 2			10,9	
Змістовий модуль 3. Північна Америка				
Тема 1. Тектоніка і рельєф материка.	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картами	ДС, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,7
Тема 2. Типи кліматів та поверхневі води материка Північна Америка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з базою даних, робота з картами	РМГ, С	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,7
Тема 3. Ландшафтне різноманіття материка та охорона природи	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Обговорення, дискусія	РМГ, ДС	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,1
Кількість балів за змістовий модуль 3			Лекція	0,9
			Практичні заняття	1,5
			Самостійна робота	1,5
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 3			3,9	
Змістовий модуль 4. Тропічні материки.				
Тема 1. Геологічна історія та тектоніка материків південної півкулі	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами, пояснення, обговорення	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,1
Тема 2. Рельєф материка Південна Америка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Дискусія, обговорення	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,5
Тема 3. Кліматичні особливості материка Південна Америка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Дискусія, обговорення	Д, РМГ	0,5

	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 4. Поверхневі води материка Південна Америка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Дискусія, обговорення	Д, РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,4
Тема 5. Природна зональність та багатство органічного світу Південної Америки	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картами	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,1
Тема 6. Фізико-географічні відмінності та сучасні ландшафти Південної Америки	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Презентації, обговорення, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,1
Тема 7. Рельєф і корисні копалини Африки	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5
Тема 8. Клімати Африки та агрокліматичні ресурси	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення, робота з базою даних	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 9. Поверхневі води материка Африка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Доповіді, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5

Тема 10. Ґрунтово-рослинний покрив та природна зональність на материку Африка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,1
Тема 11.Австралія. Рельєф материка та сучасні геоморфологічні процеси	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Презентація, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5
Тема 12. Клімат та ресурси поверхневих вод	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з базою даних, обговорення, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,4
Тема 13. Диференціація ландшафтної оболонки на материку Австралія	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Презентація, доповідь, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 14.Природа островів Океанії	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами, презентація, обговорення	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,5
Кількість балів за змістовий модуль 4	Лекція			4,2
	Практичні заняття			7
	Самостійна робота			4
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 4				15,2
Змістовний модуль 5. Антарктида				
Тема 1. Відкриття материка та географічні особливості	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3

	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5
Тема 2. Клімат та органічний світ материка Антарктида	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 3. Українські дослідження на материк Антарктида	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Практичне заняття	Презентація, доповідь, дискусія	РМГ	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Тема 4. Сучасна географічна картина світу та її відображення на материках та в океані	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,1
Кількість балів за змістовий модуль 4	Лекція			1,2
	Практичні заняття			1,5
	Самостійна робота			0,8
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 4				3,5
Загальна максимальна кількість балів				40

Структура навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Фахові компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бали
Змістовий модуль 1. Фізична географія Світового океану				
Тема 1. Вступ до фізичної географії світу.	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,5
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання рекомендованої літератури, інтернет-джерел	Р, ІРС	0,5
Тема 2. Природа Атлантичного океану та Північного Льодовитого	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,5

океанів	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картою	С, РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС, Р	0,5
Тема 3. Відмінності природи Індійського та Тихого океанів	Лекція	Лекція-конференція	Робота на лекції	0.5
	Практичне заняття	Пояснення Обговорення	С,РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання джерел	Р,Д	1
Кількість балів за змістовий модуль 1	Лекція			1.5
	Практичне заняття			2.4
	Самостійна робота			2
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 1				7,1
Змістовий модуль 2. Північні материки. Євразія				
Тема 1. Географічне положення материка, частини світу	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції,	0.5
	Практична заняття	Робота з картами, обговорення	РМГ, Д	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	1
Тема 2. Тектонічна будова та геологічна історія материка Євразія	Лекція	Лекція тематична	Робота на лекції,	0.5
	Практична заняття	Захист практичної роботи	РМГ, С	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС, Р	1
Тема 3. Клімат і поверхневі води Європи та Азії	Лекція	Лекція-презентація	Д, робота на лекції	0.5
	Практичне заняття	Робота з базами даних, пояснення, обговорення	РМГ, Д	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІНДЗ	1
Тема 4. Сучасні ландшафти та фізико-географічні відмінності регіонів Азії	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0.5
	Практичне заняття	Дискусія	С, РМГ	1,2
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання завдань	ІРС	1
Кількість балів за змістовий модуль 2	Лекція			2
	Практичне заняття			4,8
	Самостійна робота			4
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 2				10,8
Змістовий модуль 3. Північна Америка				
Тема 1. Тектоніка і рельєф	Лекція	Лекція-презентація	Робота на	0.5

материка.			лекції	
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картами	ДС, РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,5
Тема 2. Ландшафтне різноманіття материка та охорона природи	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Обговорення, дискусія	РМГ, ДС	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5
Кількість балів за змістовий модуль 3	Лекція			1
	Практичні заняття			2,4
	Самостійна робота			1
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 3				4,4
Змістовий модуль 4. Тропічні материки.				
Тема 1. Геологічна історія, тектоніка та рельєф материків південної півкулі	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Робота з картами, пояснення, обговорення	РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5
Тема 2. Кліматичні особливості материка Південна Америка	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Дискусія, обговорення	Д, РМГ	1,2
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	Р, ІРС	0,5
Тема 3. Природна зональність та багатство органічного світу Південної Америки	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Пояснення, обговорення, робота з картами	РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	1
Тема 4. Клімати Африки та агрокліматичні ресурси	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення, робота з базою даних	РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	2

Тема 5. Диференціація ландшафтної оболонки на материку Австралія	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Презентація, доповідь, дискусія	РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	1
Тема 6. Природа островів Океанії	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Робота з картами, презентація, обговорення	РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	1
Кількість балів за змістовий модуль 4	Лекція			3
	Практичні заняття			7,2
	Самостійна робота			6
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 4				19,2
Змістовний модуль 5. Антарктида				
Тема 1. Відкриття материка та географічні особливості материка Антарктида	Лекція (1 год)	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,25
	Практичне заняття	Робота з картами, обговорення	РМГ	1,2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІРС	0,5
Тема 2. Клімат та органічний світ	Лекція (1 год)	Лекція-презентація	Робота на лекції	0,25
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Р, ІРС	0,5
Кількість балів за змістовий модуль 4	Лекція			0,5
	Практичні заняття			1,2
	Самостійна робота			1
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 4				2,7
Загальна максимальна кількість балів				40

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо організації навчання. У навчальному процесі застосовуються лекції з використанням мультимедійного проектора, практичні та семінарські заняття, самостійна робота.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методи викладання*: методика проблемного навчання; *форми навчання*: проблемні лекції, диспути, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи, головна мета яких полягає розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу; *методи навчання*: презентації, самостійна робота з вивчення номенклатури (необхідного

географічного мінімуму), індивідуальні науково-дослідні завдання, які готують студенти самостійно та презентують для присутніх.

Семинарські заняття включають такі напрями роботи: підготовку до семінарських занять за вказаним планом; виконання контрольних питань-завдань; виконання завдань дослідницького характеру; огляд наукових публікацій за обраною проблематикою, підготовка презентацій по темі доповіді .

Мета проведення лекцій полягає у формуванні у студентів знань про загальні закономірності географічних явищ і процесів в різних регіонах планети, формуванні у студента загальної географічної картини світу з різновидами природних та антропогенних видів ландшафтів, уявлення про прояви глобальних змін клімату на материках та над океанами, проблеми прісної води на планеті в умовах сучасних фізико-географічних процесів із позицій фундаментальних законів фізики; розуміння практичної цінності комплексних фізико-географічних досліджень для потреб практики сьогодення.

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані.

Консультації викладачем щодо виконання завдань самостійної роботи студентів проводяться згідно затвердженого графіку консультацій.

Політика щодо відвідування занять. Студенти зобов'язані відвідувати заняття в обов'язковому порядку та дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу, вони зобов'язані надати відповідну медичну довідку. Пропущені заняття слід відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Політика щодо академічної доброчесності. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>

Політика щодо виставлення балів. Загальна сума балів набраних за семестр може досягати максимально – 100 балів. З них, 40 балів, це поточний контроль (за різновидами роботи студента). Максимальна оцінка за модульні контрольні роботи – 60 балів. Обов'язково враховуються присутність та активність студента під час занять; недопустимо: наявність пропусків (без поважних причин, як-то хвороба) та запізнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма контролю: залік оцінюється в 100 балів і визначається сумою балів за результатами поточного контролю (40 балів), тобто виконання практичних робіт самостійної роботи студента та модульного контролю (60 балів).

Іспит оцінюється в 100 балів та приймається усно або виставляється за сумою отриманих балів (більше 75 балів) впродовж навчального року. В білеті – 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульних контрольних робіт і додаються бали, отримані на іспиті.

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у формі відкритих тестів (максимум – 60 балів) та виконання завдань тем змістових модулів (максимум – 40 балів).

Максимальна сума балів складається із суми балів за результатами виконання практичного курсу за попередній семестр, модульного контролю (результати заліку за перший семестр з коефіцієнтом 0,2 (максимум-20 балів) та МКР-2 (40 балів)).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки за практичний курс (як у 5-му так і у 6-му семестрі) або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши

додаткове завдання самостійної роботи (10 балів).

До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу у т.ч. і матеріал самостійно, виконали практичні і семінарські роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді контрольної роботи, завдання якої обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами.

Рейтинг студента з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про організацію контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти...» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До іспит не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не виконав завдання до самостійної роботи, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Питання для підсумкового контролю

1. Особливості рельєфу материка Північна Америка.
2. Кліматичне районування материка Австралія.
3. Тектоніка та рельєф материка Південна Америка.
4. Фактори кліматотворення та типи кліматів Європи.
5. Основні етапи формування обрисів материка Африка. Тектоніка та геологічна будова.
6. Ґрунти Європи.
7. Особливості природи Феноскандії.
8. Основні етапи формування природи Азії. Палеогеографічні особливості.
9. Річки та озера Австралії.
10. Четвертинне зледеніння північних материків. Прояви та наслідки
11. Природна зональність Австралії
12. Особливості рельєфу материка Антарктида
13. Кліматичне районування Африки
14. Мета за завдання навчальної дисципліни. Об'єкт та предмет вивчення.
15. Ґрунтово-рослинний покрив Африки.
16. Дослідження Антарктиди. Українські дослідження на материку.
17. Тектоніка та рельєф Європи.
18. Тектоніка та рельєф дна Атлантичного океану.
19. Природна зональність Південної Америки
20. Особливості клімату материка Антарктида.
21. Озера Північної Америки.
22. Особливості рельєфу дна Тихого океану
23. Органічний світ Африки
24. Органічний світ материка Північна Америка.
25. Тектоніка та рельєф дна Індійського океану.
26. Особливості рельєфу дна Північного Льодовитого океану.
27. Природна зональність на материку Північна Америка
28. Природна зональність Антарктиди.
29. Органічний світ Антарктики та Антарктиди
30. Висотна поясисть в горах Південної Америки
31. Ґрунти Південної Америки
32. Генезис та сучасна тектоніка островів Океанії
33. Великі рівнини: комплексна фізико-географічна характеристика
34. Особливості клімату материка Північна Америка.
35. Поверхневі води Австралії

36. Кліматичне районування материка Північна Америка.
37. Органічний світ Атлантики
38. Органічний світ Північного Льодовитого океану
39. Неотектонічні процеси та вулканізм в Азії
40. Органічний світ Тихого океану.
41. Неотектонічні процеси та вулканізм на материк Африка
42. Органічний світ Індійського океану
43. Поверхневі води Європи.
44. Органічний світ островів Океанії
45. Поверхневі води материка Південна Америка
46. Мусонні типи кліматів в Азії
47. Континентальні типи кліматів Азії
48. Поверхневі води Африки
49. Тропічні типи кліматів Африки
50. Морські типи кліматів на материк Північна Америка
51. Мінеральні багатства Світового океану та їх використання
52. Тропічні типи кліматів Південної Америки
53. Екологічні проблеми Світового океану: прояви та наслідки.
54. Сучасні ландшафти Європи.
55. Комплексна фізико-географічна характеристика: Середземномор'я.

Герцинської Європи, Середньоевропейської рівнини Східно-Європейської рівнини, Середньої Азії, Центральної Азії, Східної Азії, Південно-Східної Азії, Східного Сибіру, Західного Сибіру, півострова Індостан, Аравійського півострова Північної Африки, Південної Африки, Западни Конго, Східної Африки, Центральної Америки Аргентинських Анд, Центральних Анд, Патагонії, Бразильського плоскогір'я, Амазонії, Східно-Австралійських гір. Західноавстралійського плоскогір'я, о. Гренландія, півострова Аляска, Лаврентійської височини, Канадського Арктичного архіпелагу.

56. Течії: в Тихому океані, Північному Льодовитому океані, Атлантичному океані, в Індійському океані. Квazістаціонарні круговороти води в океані.

57. Корисні копалини: Північної Америки, Азії, Австралії, Південної Америки, Європи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ (національна та ECTS)

Навчальна дисципліна оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
67-74	D	Задовільно	
60-66	E		
1-59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Атлас світу. - К. : ДНВП „Картографія”, 2005. – 192 с.
2. Атлас вчителя. – К.:Картографія, 2015.
3. Африка: енциклоп. справоч. Т. 1-2. / Гл. ред. А. Громыко. – М.: Сов. енциклопедия, 1986.
4. Власова Г.В. Физическая география материков. В 2-х ч. – М.: Просвещение, 1976.
5. Волошин І.І., Чирка В.Г. Географія Світового океану: Навч. посібник . – К.: Перун, 1996. – 224 с.
6. Гаврилук В.С. Фізична географія Південної Америки: Навч. посібник. – К.: Вища школа., 1993. – 135 с.
7. Географический атлас для учителей средней школы. – М.: ГУГК, 1985. – 259 с.
8. Гудзевич А.В. Регіональна фізична географія (Європа та Азія): Навч. посібник. – Вінниця: «Віндрук», 2005. – 464 с.
9. Еремина В.А., Притула Т.Ю., Спрялин А.Н. Физическая география материков и океанов: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2003. - 688 с.
10. Жучкевич В.А., Лавринович М.В. и др. Физическая география материков и океанов. Часть 1-2. – Минск: Изд-во уни-та, 1986.
11. Ковалишин Д.І. Практикум з фізичної географії материків і океанів (для студентів географічних спеціальностей вузів). – Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. – 88 с.
12. Костів Л.Я. Фізична географія материків і океанів. Африка : нав.-методичний посібник. Львів, 2017. – 184 с.
13. Леонтьев О.К. Физическая география Мирового океана. - М: Изд-во МГУ, 1982.- 200 с.
14. Міхелі С.В. Фізична географія Північної Америки: навч. посібник. Київ : Перун, 2019. 284 с.
15. Міхелі С.В. Фізична географія Євразії: навч. посібник. Київ : Перун, 2019. 286 с.
16. Океани. Енциклопедичний путівник. К.:Махаон, 2007- 303 с.
17. Панасенко Б.Д. Фізична географія материків та океанів: Навч. посібник Частина II. Євразія. – Вінниця: «ГІПАНІС», 2005. – 510 с.
18. Половина І.П. Фізична географія Європи: Навч. пос. для студ. геогр. спеціальн. вищ. навч. закл. – К.: «АртЕк», 1998. – 272 с.
19. Половина І.П., Затула В.І. Загальні географічні закономірності Землі : навч. посіб. К. : НПУ ім. М.Драгоманова, 2002.
20. Погода. Енциклопедичний путівник .- К.:Махаон , 2007– 304 с.
21. Регіональна фізична географія поверхні Землі / Д. Ковалишин, О. Волік, П. Дем'янчук та ін. Тернопіль, 2013. – 512 с.
22. Тарасюк Н.А. Фізична географія та екологія Світового океану. Практикум з курсу. –Луцьк, 2004.
23. Тарасюк Н.А. Фізична географія материків і океанів. Частина 1. Світовий океан: навчально-методичний комплекс.// Н.А.Тарасюк, Н.В.Цвид-Ендрю -Луцьк, 2016.- 186 с.
24. Физическая география материков и океанов / Под общей ред. А.М.Рябчикова. – М.: Высш. шк., 1988.
25. Шищенко П.Г., Удовиченко В.В., Олішевська Ю.А., Гавриленко О.П., Петрина Н.В. Фізична географія материків та океанів. У 2 т. : [підруч. для студентів ВНЗ].- К.:Видавництво: Київський університет, 2010 Т. 2 Європа -464 с
26. Хільчевський В.К., Дубняк С.С. Основи океанології. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. - 255 с.

Додаткова

1. Алексеева Н. Н. Современные ландшафты зарубежной Азии. М. : Геос, 2000.

2. Алисон Д. и др. Мадагаскар: пер. С англ.. – М.: Прогресс, 1990. – 296 с.
3. Ананьев Г.С., Леонтьев О.К. Геоморфология материков и океанов. – М.: МГУ, 1987. – 275 с.
4. Бабаев А.Г. и др. Пустыни (Природа мира). – М.: Мысль, 1986.
5. Богданов Д.В. Региональная физическая география Мирового океана. – Л.: Гидрометеоздат., 1985. – 312 с.
6. Гвоздецкий Н.А. Карст (Природа мира). – М.: Мысль, 1981.
7. Гвоздецкий Н.А., Голубчиков Ю.Н. Горы (Природа Мира). – М.: Мысль, 1987.
8. Географический энциклопедический словарь : [понятия и термины / гл. ред. А. Ф. Трешников и др.]. – М. : Сов. Энциклопедия, 1988. – 432 с. 13.
9. Географический энциклопедический словарь. Географические названия / [гл. ред. А.Ф. Трешников]; ред. кол. З.Б. Алаев и др. – [2-е изд.], доп. – М. : Сов. Энциклопедия, 1989. – 592 с. 14.
10. Глазовская М.А. Почвы зарубежных стран. М., 1983.
11. Долгушин Л.Д., Осипова Г.В. Ледники. Серия: Природа мира. – М.: Мысль, 1989. – 389 с.
12. Залогин Б. С., Кузьминская К. С. Мировой океан. М. : Academia, 2001.
13. Ілюстрований атлас світу.Серія Енциклопедичний путівник.-К.: Махаон.-2014.- 112с.
14. Ілюстрований атлас.Земля. Серія Енциклопедичний путівник.- К.: Махаон.-2016- 200с.
15. Исаченко А.Г., Шляпников А.А. Ландшафты. Серия:Природа мира. – М.: Мысль, 1989. – 503 с.
16. Каплин П.А. и др. Берега. Серия: Природа мира. – М.: Мысль, 1991.-501 с.
17. Кист А. Австралия и острова Тихого океана. – М.: Прогресс, 1980. – 267 с.
18. Клаудели-Томпсон Дж. Л. и др. Сахара: пер. с англ.. – М.: Прогресс, 1990. – 424 с.
19. Ліс. Енциклопедичний путівник .-К.:Махаон, 2008 – 303 с.
20. Лобова Е.В., Хабаров А.В. Почвы. Серия:Природа мира. – М.: Мысль, 1983. – 340 с.
21. Лукашова Е.Н. Южная Америка. – М.: Госпучпедиз, 1958.- 387 с.
22. Муранов О. Голубі очі планети . – К.:Веселка,1980.-271 с.
23. Муранов О. Великі, могутні, живі. – К.: Веселка, 1984.-262 с.
24. Мухин Г.И. Австралия и Океания. –М., Высшая школа, 1967.
25. Половина І.П., Затула В.І. Загальні географічні закономірності Землі: навч. Посібник. – К.: НПУ, 2002.
26. Птахи. Енциклопедичний путівник .-К.:Махаон, 2007 – 304 с.
27. Раковская Э. М., Давыдова М. И. Физическая география России. Азиатская часть. Кавказ и Урал. М.: Владос, 2001, Ч. 2.
28. Романова, Э. Л. Современные ландшафты Евразии. М. : Изд-во МГУ, 1997.
29. Страны и народы: Научно-популярное географическое этнографическое издание: в 20 т. – М.: Мысль, 1978 – 1985.
30. Тарасюк Н.А. ІНДЗ та курсові роботи з фізичної географії / Н.А.Тарасюк, І.М.Нетробчук, М.М.Мельнійчук. – Луцьк: Вежа, 2011. – 184 с.
31. Тихий океан / Л.И. Галеркин, М.С. Барабаш, В.В. Сапожников, Ф.А. Пастернак/ Под общ. ред. О.К. Леонтьева. – М.: Мысль, 1982. – 316 с.
32. Тушинский Г. К., Давыдова М. И. Физическая география СССР. М. : Просвещение, 1976. 543 с.
33. Щербань М.І. Клімати земної кулі. – К.: Рад. школа, 1986. – 234 с.

Іноземні джерела

1. R.J. Longman and T.W. Giambelluca. Climatology of Haleakala. Climatology of Haleakalā Technical Report No. 193. Volume 1, Issue 1. Pages 105-106. 2015. Retrieved September 1, 2019.
2. Anderson, Ewan W. (2003). International Boundaries: A Geopolitical Atlas. Routledge: New York. ISBN 9781579583750; OCLC 54061586
3. "United States". Encyclopædia Britannica. Retrieved March 25, 2008.
4. Countries of the World: 21 Years of World Facts, geographic.org, retrieved August 17, 2008
5. Charney, Jonathan I., David A. Colson, Robert W. Smith. (2005). International Maritime Boundaries, 5 vols. Hotei Publishing: Leiden.
6. <http://www.pacgeo.org/static/maritimeboundaries/> Pacgeo.org. Maritime Boundaries. Retrieved July 3, 2020.
7. "United States". The World Factbook. CIA. September 30, 2009. Retrieved January 5, 2010.
8. "Population by Sex, Rate of Population Increase, Surface Area and Density" (PDF). Demographic Yearbook 2005. UN Statistics Division. Retrieved March 25, 2008.
9. "Physiographic Regions". United States Geological Survey. April 17, 2003. Archived from the original on May 15, 2006. Retrieved January 30, 2008.
10. Karolevitz, Robert F.; Hunhoff, Bernie (1988). Uniquely South Dakota. Donning Company. p. 9. ISBN 978-0-89865-730-2. Archived from the original on January 1, 2016. Retrieved October 31, 2015.
11. CIA World Factbook - Standard Time Zones of the World, May 2018. (Map of the world showing the location of the contiguous U.S., Alaska, Hawaii, and the U.S. territories. Territories south of the "0" horizontal line (the equator) are in the southern hemisphere). Retrieved September 1, 2019.
12. "WMO Press release No. 956". World Meteorological Organization. September 13, 2012. Archived from the original on April 6, 2016. Retrieved April 10, 2016.
13. Lonely Planet. "Rainmaker Mountain in Tutuila". Lonely Planet. Archived from the original on October 19, 2017. Retrieved September 1, 2019.
14. "National Weather Service". Archived from the original on April 13, 2019.
15. "Watersheds (map)". Commission for Environmental Cooperation. 2006. Archived from the original on April 14, 2008. Retrieved September 12, 2008.

Інформаційні ресурси

Ресурсною базою вивчення дисципліни “Фізична географія материків і океанів” є навчально-методична база наступних установ та мережі Інтернет:

- Лабораторії кафедри фізичної географії ВНУ імені Лесі Українки
- Бібліотека ВНУ імені Лесі Українки www.vnu.edu.ua –.
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка www.library.lnu.edu.ua
- Наукова бібліотека імені В. Вернадського www.nbu.gov.ua
- Наукова бібліотека імені В. Стефаника www.nas.gov.ua –.
- <http://www.geografica.ua>
- <http://rp5.ua>
- http://29palms.ru/index.php?link=amazon_river
- <https://ukurier.gov.ua/uk/news/vcheni-povidomili-sho-najvishomu-derevu-amazonkin/>
- <http://www.vseznaika.org/geography/kakoe-mesto-na-zemle-samoe-zharkoe-a-kakoe-samoe-xolodnoe/>
- <http://natura2000.eea.europa.eu/#>
- <https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/handle/10125/36675>
- https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/graphics/ref_maps/physical/pdf/standard_time_zones_of_the_world.pdf

Навчально-методичне забезпечення курсу

1. Тарасюк Н.А. Фізична географія та екологія Світового океану. Практикум з курсу - Луцьк, 2004.
2. Тарасюк Н.А., Нетробчук І.М., Мельнійчук М.М. ІНДЗ та курсові роботи з регіональної фізичної географії/ Навчальний посібник, Луцьк, 2011, 184 с.
3. Тарасюк Н.А. На допомогу вчителю географії: сучасний клімат Волинської області/ Н.А.Тарасюк, Ф.П.Тарасюк Педагогічний орієнтир. Інформаційно-методичний вісник.-Локачі-Луцьк: Волинська обласна друкарня. –№27, 2017.- С.24-30.(0,5 друк арк.)
4. Тарасюк Н.А.Фізична географія материків і океанів. Частина 1. Світовий океан: навчально-методичний комплекс. / Н.А.Тарасюк, Н.В. Цвид-Ендрю.- Луцьк, [б. в.], 2016.- 186 с.
5. Тарасюк Н.А. Навчально-методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з нормативної навчальної дисципліни «Фізична географія материків і океанів» для студентів географічного факультету зі спеціальностей 106 Географія (освітня програма: Фізична географія), 103 Науки про Землю (освітня програма: Гідрологія),014 Середня освіта (освітня програма: Географія.Економіка)/ Н.А. Тарасюк, З.К.Карпюк, С.В.Полянський.- Луцьк : [б. в.], 2018. – 48 с
6. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з нормативної навчальної дисципліни «Фізична географія материків і океанів зі спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки) (освітня програма: Середня освіта. Природничі науки) / Н. А. Тарасюк.. – Луцьк : [б. в.], 2020. – 48 с.
7. Тарасюк Н.А. Фізична географія материків і океанів: південні материки. Конспект лекцій. Навчально-методичне видання. Луцьк : [б. в.], 2021. - 85 с.